

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03- 1556628
Konu : Soru Önergesi

15.01.2025

Sayın Ceylan AKÇA CUPOLO
Diyarbakır Milletvekili

İlgi : 30.12.2024 tarihli ve 7/21413 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

2024 yılı içinde TBMM Başkanlığına sunulan yazılı soru önergelerine ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.
Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı (2 sayfa)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1., 2., 3., 4. ve 5.- 2024 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Başkanlığınca işleme alınan yazılı soru önergelerinin önerge sahibi milletvekilinin üyesi olduğu siyasi partilere göre dağılımları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Soru Önergesi Sahibi Milletvekillerinin Mensubu Bulundukları Siyasi Parti	İşleme Alınan	Geri Alınan	Süresi İçinde Cevaplanan	Süresi Geçtikten Sonra Cevaplanan	Cevaplanmadığı Gelen Kağıtlarda İlan Edilen	15 Günlük Cevaplanma Süresi Devam Eden
Adalet ve Kalkınma Partisi	29			2	27	
Cumhuriyet Halk Partisi	5500	1	813	2778	1487	421
Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi	4918		612	2517	1548	241
Milliyetçi Hareket Partisi	93		22	42	27	2
İYİ Parti	1432		172	670	340	250
Saadet Partisi	394		72	167	145	10
Demokrasi ve Atılım Partisi	418		48	168	149	53
Yeniden Refah Partisi	66		13	23	25	5
Türkiye İşçi Partisi	95		5	46	43	1
Demokrat Parti	79		9	33	33	4
Demokratik Bölgeler Partisi	6		1	4	1	
Demokratik Sol Parti	2					2
Hür Dava Partisi	30		6	10	14	
Emek Partisi	175		17	100	53	5
Bağımsız	110		24	43	38	5
Toplam	13347	1	1814	6603	3930	999

Cevap 6., 7., 8. ve 9.- TBMM Başkanlığına sunulan yazılı soru önergeleri Anayasa ve İçtüzük hükümlerine uygunluk noktasında TBMM Başkanlığınca incelenmekte ve yapılan değerlendirme sonucunda işleme alınarak gelen kâğıtlar listesinde yayımlanmakta veya sahibine iade edilmektedir.

Anayasa'nın 3'üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür. Dili Türkçedir.*" hükmü çerçevesinde Türkçe dışında başka bir dilde önerge verilmesi mümkün değildir.

Anayasa'nın 138'inci maddesinin üçüncü fıkrasında "*Görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz.*" hükmü yer almaktadır.

TBMM İçtüzüğü'nün 67'nci maddesinin ikinci fıkrasında "*Başkanlığa gelen yazı ve önergelerde kaba ve yaralayıcı sözler varsa, Başkan, gereken düzeltmelerin yapılması için, o yazı veya önergeyi sahibine geri verir.*" hükmüne; "Yazılı soru" başlığını taşıyan 96'ncı maddesinde "*Yazılı soru, kısa, gerekçesiz ve kişisel görüş ileri sürülmeksizin; kişilik ve özel yaşama ilişkin konuları içermeyen bir önerge ile yazılı olarak cevaplanmak üzere milletvekillerinin,*

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibarettir. Yazılı soru önergesi, sadece bir milletvekili tarafından imzalanır ve Başkanlığa verilir. Yazılı soru önergelerine belge eklenemez. Başkan, İçtüzük şartlarına uygun gördüğü önergeleri gelen kâğıtlar listesinde yayımlar ve ilgili Cumhurbaşkanlığı yardımcılığı ile bakanlara gönderir.” kuralına; “Sorulamayacak konular” başlıklı 97’nci maddesinde ise “Aşağıdaki sorular Başkanlıkça kabul edilmez: a) Başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan konular; b) Tek amacı istişare sağlamaktan ibaret konular” düzenlemesine yer verilmiştir.

Yukarıda yer verilen Anayasa ve İçtüzük hükümleri uyarınca;

- 1) Yazılı soru önergelerinin Türkçe olarak verilmesi (Anayasa madde 3),
- 2) Yazılı soru önergelerinin görülmekte olan bir dava hakkında yargı yetkisinin kullanılmasına müdahale anlamına gelebilecek ifadeler veya sorular içermemesi (Anayasa madde 138),
- 3) Yazılı soru önergelerinin kaba veya yaralayıcı ifadeler içermemesi (İçtüzük madde 67),
- 4) Yazılı soru önergelerinin kısa olması (İçtüzük madde 96),
- 5) Yazılı soru önergelerinin gerekçesiz olması (İçtüzük madde 96),
- 6) Yazılı soru önergelerinde kişisel görüş ileri sürülmemesi (İçtüzük madde 96),
- 7) Yazılı soru önergelerinin kişilik ve özel yaşama ilişkin konular hakkında olmaması (İçtüzük madde 96),
- 8) Yazılı soru önergelerine belge eklenmemesi (İçtüzük madde 96),
- 9) Başka kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan konular hakkında yazılı soru önergesi verilmemesi (İçtüzük madde 97), ve
- 10) Herhangi bir konuda istişare edilmesi amacıyla yazılı soru önergesi verilmemesi (İçtüzük madde 97) gerekmektedir. TBMM Başkanlığına sunulan yazılı soru önergelerinin söz konusu hususlara uygun olup olmadığının değerlendirilmesi ve uygun bulunmayanların işleme alınmaması (iade edilmesi) yetkisi ise yine TBMM İçtüzüğü hükümleri ile (madde 67 ve 96) TBMM Başkanı’na verilmiştir.

2024 yılı içerisinde TBMM Başkanlığınca iade edilen yazılı soru önergelerinin önerge sahibinin üyesi olduğu siyasi partilere göre dağılımları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Soru Önergesi Sahibi Milletvekillerinin Mensubu Bulundukları Siyasi Parti	İade Edilen Önerge Sayısı
Cumhuriyet Halk Partisi	19
Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi	91
İYİ Parti	5
Saadet Partisi	2
Demokrat Parti	1
Emek Partisi	7
Türkiye İşçi Partisi	4
Yeniden Refah Partisi	1
Bağımsız	1
Toplam	131